

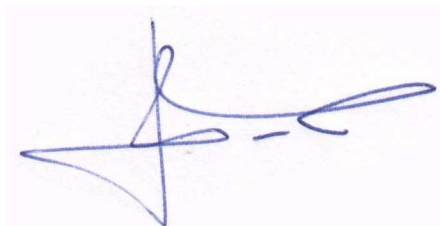
In vertrouwen bouwen aan de toekomst

Beleidsplan van de Algemene Kerkenraad

van de Protestantse gemeente Hilversum

voor de jaren 2014 – 2018 en volgende

Preses

D.E.O. Streutker

scriba

J. Verdam

Vastgesteld: 25 november 2013

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Visie & missie	4
1.1 Visie en missie van de Protestantse gemeente Hilversum	4
1.2 Samenwerking tussen de wijkgemeenten.....	4
2. Bestuur & organisatie	5
2.1. Inleiding	5
2.2. Plaatselijke regeling	5
2.3. Bestuur - en beleidsuitgangspunten.....	5
2.4. Classis Hilversum.....	6
3. Beleidsterreinen	7
3.1. Vorming en Toerusting	7
3.2. Jeugd- en jongerenwerk.....	7
3.3. Pastoraat	7
3.4. Zorginstellingen	8
3.5. Kerkmuziek.....	8
3.6. Missionair werk, kerkelijke presentie en nieuwe initiatieven	9
3.7. Vrijwilligerswerkbeleid	10
4. Communicatie	11
4.1. Communicatie	11
4.2. Kerkblad	11
4.3. Website	11
4.4. Sociale media.....	12
4.5. Ontmoetingsavond	12
5. Diaconaat	13
5.1. Visie.....	13
5.2. Strategische doelen en voornemens van het CvD.....	13
6. Financiën, personeel, gebouwen en beheer	15
6.1. Meerjarenperspectief	15
6.2. Financiële positie.....	15
6.3. Predikantsplaatsen.....	15
6.4. Beleid inzake predikanten en personeel	16
6.5. Gebouwen	17
6.6. Beheer en administratie	18
6.7. Ledenadministratie	18
6.8. Archief	19
7. Extern	20
7.1. Raad van Kerken.....	20
7.2. Interreligieuze contacten	20
7.3. Plaatselijke overheid	20
7.4. Maatschappelijke organisaties	21
7.5. Stimuleren bewustwording	21
8. Planning uitvoering beleidsvoornemens en evaluatie beleidsplan	22
Verantwoording	23
Bijlagen	24

Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan van de Protestantse gemeente Hilversum, zoals vastgesteld in de vergadering van de Algemene Kerkenraad van 25 november 2013.

Dit beleidsplan is een vervolg op het beleidsplan van de Algemene Kerkenraad voor de jaren 2010-2014, dat dus ook als startpunt heeft gediend voor de ontwikkeling van dit nieuwe beleidsplan.

Dit beleidsplan voor de Protestantse gemeente Hilversum richt zich in hoofdzaak op die werkvelden en thema's die de wijken overstijgen. Per thema zal worden aangegeven wat de beleidsuitgangspunten en beleidsvoornemens zijn voor de komende jaren.

Aan de tijdsduur "2014-2018" is toegevoegd: "en volgende" aangezien de uitgangspunten in dit beleidsplan - tenzij deze te zijner tijd worden herzien - ook na een periode van vier jaar hun geldigheid blijven behouden.

Als motto voor deze beleidsperiode kiezen wij voor: *In vertrouwen bouwen aan de toekomst.*

Het is de uitdaging voor onze gemeente om met behoud van de fundamenten waarop wij zijn gegrond te zoeken naar bestaande en nieuwe wegen om ons kerk zijn ook in deze tijd en in de naaste toekomst vitaal, onderscheidend en bindend te laten zijn.

Op basis daarvan handhaven wij als intentie voor de komende jaren:

- a. de vijf wijkgemeenten blijven in stand;
- b. ten minste een predikant per wijk blijft behouden.

Wij hebben de overtuiging dat dit uitgangspunt ons kan inspireren met vertrouwen de toekomst tegemoet te zien in de zekerheid dat men zich wil blijven inzetten voor de kerk.

1. Visie & missie

1.1 Visie en missie van de Protestantse gemeente Hilversum

Het Woord is mens geworden en heeft bij ons gewoond, vol van goedheid en waarheid, en wij hebben zijn grootheid gezien, de grootheid van de enige Zoon van de Vader (Johannes 1 vers 14).

'God met mensen...', dat Verhaal gaat al duizenden jaren. Door Jezus van Nazareth is de wereldwijde kerk die Hem als de Christus belijdt, daarop betrokken.

De Protestantse gemeente Hilversum krijgt gestalte in de vijf wijkgemeenten en maakt deel uit van de Protestantse Kerk in Nederland en via haar van die wereldwijde kerk.

De Protestantse gemeente Hilversum wil dat Verhaal steeds opnieuw beleven en een krachtige geloofsgemeenschap zijn waar mensen, samen met anderen en in het licht van de woorden van God, de zin van hun leven kunnen ontdekken.

De Protestantse gemeente Hilversum wil vanuit die inspiratie komen tot aandacht en zorg voor mensen, tot bezinning en bezieling in ontmoeting met anderen, en tot dienstbaarheid aan de samenleving. Als kerk hebben wij een missie: de gemeente is er om het Woord over de grenzen van kerk en christendom heen te vertalen en vorm te geven. De kerk leeft niet voor zichzelf of voor eigen bestwil. Als spoorzoekers van Jezus en dragers van de Geest zijn wij geroepen tot getuigenis en dienstbaarheid, tot het werken aan gerechtigheid en barmhartigheid.

Een voortdurende herbezinning op de visie en missie is van essentiële betekenis voor de opbouw van de gemeente. De afgelopen jaren hebben we telkens tijdens de zomerperiode de ruimte gevonden om ons als Protestantse gemeente Hilversum te bezinnen en onderwerpen die ons bezighouden eens diepgravend aan de orde te stellen. In 2012 gingen we onder leiding van Joep de Hart op zoek naar nieuwe vormen van samen kerk zijn en een jaar eerder riep Prof. James Kennedy ons op om weer een 'contrasterende gemeenschap' te worden: Een kerk met een eigen gezicht in de samenleving; een kerk die gebeurtenissen zowel plaatselijk, landelijk als internationaal, in een ander perspectief kan zetten; een kerk die contrasterend wil, nee moet zijn. Laten wij proberen om dat met de Protestantse gemeente Hilversum gestalte te geven.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad organiseert minimaal eens per twee jaar een bezinningsbijeenkomst met vertegenwoordigers van alle wijkgemeenten, waarbij zij zich beraden op *het waarom, het waartoe en de manier waarop* zij kerk willen zijn, zoals is verwoord in de visie en missie.

1.2 Samenwerking tussen de wijkgemeenten

De Protestantse gemeente Hilversum is een veelkleurig mozaïek van twee hervormde en drie protestantse wijkgemeenten. Elke gemeente heeft haar eigen herkenbare identiteit. Elke gemeente legt haar eigen accenten. Gelovigen met een verschillende achtergrond en geloofsbeleving vinden er een plek. De Protestantse gemeente Hilversum kent een grote verscheidenheid die ons dierbaar is. Op het niveau van de Algemene Kerkenraad willen wij streven naar solidariteit door onderlinge betrokkenheid.

De samenwerking tussen alle wijkgemeenten is gebaseerd op onderling vertrouwen met als wezenlijke vertrekpunten de visie en missie zoals wij deze in dit plan hebben verwoord. Hierbij respecteren en waarderen wij de veelkleurigheid van de wijken en hun diverse identiteiten.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad zal de onderlinge solidariteit blijven bevorderen door veel en goed te communiceren en door aan te dringen op onderlinge samenwerking. Het is aan de wijkgemeenten om deze onderlinge solidariteit daadwerkelijk in te vullen en waar nodig elkaar te helpen.

2. Bestuur & organisatie

2.1. Inleiding

De Protestantse gemeente Hilversum kent als bestuurlijke organen:

- de Wijkkerkenraden,
- de Algemene Kerkenraad,
- het Breed Moderamen van de Algemene Kerkenraad
- het College van Kerkrentmeesters
- het College van Diakenen.

De verantwoordelijkheden van deze organen liggen vast in de kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland. Binnen dit kerkordelijk kader stelde de Algemene Kerkenraad op 25 februari 2013 de "Plaatselijke regeling Protestantse gemeente Hilversum", opnieuw vast [1].

De primaire verantwoordelijkheid voor de kerkelijke activiteiten, zowel ten aanzien van de inhoud als de organisatie, ligt bij de vijf wijkgemeenten. Zij hebben ieder per wijk hun eigen beleidsplan opgesteld en die moeten in samenhang met dit beleidsplan worden gelezen. Deze beleidsplannen worden gedeeld en gepubliceerd, zodat de transparantie wordt bevorderd en duidelijk is waar de PgH voor staat.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad publiceert een samenvatting van het beleidsplan 2014-2018 in het kerkblad en op de eigen website. Het gehele plan is te downloaden via de website.

De Algemene Kerkenraad bevordert dat de wijkkerkenraden hun beleidsplannen uitwisselen en eveneens via het kerkblad en op de website bekendheid geven.

2.2. Plaatselijke regeling

In de plaatselijke regeling [1] zijn de taken en bevoegdheden van de Algemene Kerkenraad en het Breed Moderamen verwoord. Ook zijn hierin de vermogensrechtelijke aangelegenheden geregeld, zoals die worden ingevuld door het College van Diakenen en het College van Kerkrentmeesters.

De delegatie van bevoegdheden van de Algemene Kerkenraad en zijn Breed Moderamen is ingegeven door de wens te komen tot een doelmatige en efficiënte vergaderstructuur. Hierbij is het van groot belang een optimaal contact met de wijkgemeenten te houden.

BELEIDSVOORNEMEN

In 2017 evalueert de Algemene Kerkenraad in samenspraak met de wijkkerkenraden en alle andere betrokken colleges de plaatselijke regeling zoals deze opnieuw is vastgesteld op 25 februari 2013.

2.3. Bestuur - en beleidsuitgangspunten

De Algemene Kerkenraad:

- a. dient het functioneren van de vijf wijkgemeenten, ondersteunt activiteiten van leren, dienen en vieren als zij wijkoverstijgend zijn en biedt ruimte voor de diversiteit van die wijkgemeenten;
- b. functioneert als platform van de vijf wijkgemeenten ten behoeve van onderlinge ontmoeting, bezinning, bezieling, stimulering;
- c. bevordert de onderlinge samenwerking en het gebruik maken van elkaars ervaringen en deskundigheden;
- d. functioneert als bestuur voor beleidsontwikkeling van en besluitvorming over beheersmatige zaken;
- e. geeft inhoud aan de samenwerking met de Vrijzinnige Geloofsgemeenschap Hilversum en de Evangelisch Lutherse Gemeenschap;
- f. vertegenwoordigt de Protestantse Gemeente Hilversum in de Raad van Kerken Hilversum;

- g. stimuleert en ondersteunt de ontmoeting met leden van niet-christelijke godsdiensten en via hen met een andere wereld- en/of levensbeschouwing;
- h. stimuleert en ondersteunt activiteiten die de Protestantse gemeente Hilversum in de samenleving naar buiten laten treden en die strekken tot samenwerking met andere maatschappelijke geledingen ten behoeve van de dienst aan de samenleving.

2.4. Classis Hilversum

Bij het voorgaande kent de Protestantse gemeente Hilversum haar plaats binnen de Classis Hilversum en het landelijk verband van de Protestantse Kerk in Nederland.

De classis vormt een belangrijke schakel tussen de plaatselijke gemeenten en de generale synode. Haar arbeidsveld is breed als het gaat om het bevorderen van de saamhorigheid van de gemeenten, het samenbrengen van predikanten in werkgemeenschappen, en het erop toezien dat de gemeenten haar roeping en taak nakomen (Ordinantie 4, hoofdstuk III, artikel 15).

De classis speelt daarom in de kerk een belangrijke rol. De wijkkerkenraden zijn hierin vertegenwoordigd met de constatering dat de animo voor die vergadering vaak beperkt is. Voorts stellen wij vast dat de werkzaamheden van de classis extern niet altijd opvallen.

Met de classis is afgesproken dat de Algemene Kerkenraad de stukken van de classisvergaderingen toegezonden krijgt, zodat deze een informerende en coördinerende rol kan spelen bij het vertolken van de standpunten van de wijkkerkenraden naar de classis. Voor de wijken is dit werkbesparend en dit voorkomt extra correspondentie.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad stimuleert de wijkkerkenraden actief te participeren in en bekendheid te geven aan het werk van de classis.

3. Beleidsterreinen

3.1. Vorming en Toerusting

Jaarlijks is er binnen de Protestantse gemeente Hilversum een groot aanbod aan cursussen. Bij het maken van keuzes nemen primair de wijkgemeenten hun verantwoordelijkheid. Sommige cursussen overstijgen echter de wijkgemeenten of worden zelfs samen met andere kerken georganiseerd en worden ook als zodanig gepresenteerd.

Het is belangrijk dat overleg tussen de wijken kan plaats vinden over het aanbod, zodat activiteiten op elkaar kunnen worden afgestemd. Daarbij moet ook worden nagedacht hoe het aanbod tot stand komt en of dit aansluit op de vraag, waarbij uiteraard de verantwoordelijkheid van elke wijk dient te worden gerespecteerd.

Eveneens is een bezinning gerechtvaardigd op de vraag of kan worden aangesloten op landelijke jaarthema's. In die gevallen kan men gebruik maken van landelijk beschikbaar gestelde documentatie.

Sinds een aantal jaren wordt tweemaal per jaar – bij de aanvang van het kerkelijk seizoen en in januari - in een bijzondere bijlage van het kerkblad het bovenwijks aanbod gepubliceerd.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad onderzoekt in hoeverre deze bijlage van het kerkblad met bovenwijkse activiteiten voldoende wordt verspreid en of deze daadwerkelijk effect sorteert. Daarnaast moet ook gebruik gemaakt worden van o.a. de website en het publiceren van een aparte agendarubriek in het kerkblad.

3.2. Jeugd- en jongerenwerk

JOP is sinds 1 januari 2007 de naam voor de jeugdorganisatie van de Protestantse Kerk Nederland (PKN). De Hervormde Gereformeerde Jeugdbond heeft een overeenkomst gesloten met de PKN. Beide organisaties zijn dienstbaar aan de kerk waarmee de PKN nadrukkelijk het belang van het jeugd- en jongerenwerk onderstreept.

Voor de toekomst van onze kerk is het jeugd- en jongerenwerk immers van essentiële betekenis. Zonder gemotiveerde, jeugdige kerkleden heeft de kerk geen toekomst. Zo wordt bijvoorbeeld gebruik gemaakt van de catechesemodellen Provider, Follow Me en Follow Me Next. Te noemen zijn ook de diaconale projecten in derde wereldlanden (Oeganda, Dominicaanse republiek) die heel inspirerend zijn. Het is essentieel jongeren betrokken te houden bij de kerk en de rol van de ouders valt daarbij niet te onderschatten.

Het verdient aanbeveling alle aspecten van het jeugdwerk voor de verschillende leeftijdscategorieën (kleuterschoolleeftijd, basisschool, onderbouw middelbaar onderwijs, en bovenbouw) nog eens in kaart te brengen en de ervaringen in de wijken te delen. Bovenwijkse initiatieven ten aanzien van het jeugd- en jongerenwerk worden van harte gestimuleerd en waar mogelijk financieel ondersteund.

BELEIDSVOORNEMEN

Ten minste eenmaal per jaar wordt een bovenwijkse activiteit georganiseerd in het kader van het jeugd- en jongerenwerk.

3.3. Pastoraat

Een goed functionerend pastoraat is essentieel voor het gemeentelieven en bezuiniging daarop moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Pastoraat heeft primair plaats in de wijkgemeenten en daarom zijn de wijkkerkenraden in eerste instantie verantwoordelijk voor het organiseren van professioneel pastoraat aan gemeenteleden.

De Algemene Kerkenraad stimuleert en ondersteunt dit door:

- het zorgdragen voor een adequate ledenadministratie;
- het stimuleren van de toerusting en begeleiding van pastorale medewerkers.

Dat neemt niet weg dat door de terugloop van het aantal leden en het aantal predikantsplaatsen gemeenteleden een belangrijke en toenemende taak krijgen ter ondersteuning van het pastoraat.

De wijkkerkenraden moeten daarom prioriteiten stellen ten aanzien van de taken van de predikant bij wezenlijke elementen als gemeenteopbouw, de zondagse eredienst en crisispastoraat en daarnaast overwegen hoe de taakbelasting van de predikant hanteerbaar kan blijven door samenwerking met andere wijken en door ondersteuning door ambtsdragers en andere gemeenteleden. Zo doen in de Bethlehemwijk enkele ouderlingen ook uitvaartbegeleiding. Een en ander maakt een goede toerusting van ambtsdragers van groot belang.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad evalueert of het nieuwe systeem van ledenadministratie vanuit het oogpunt van pastoraat naar tevredenheid functioneert.

De Algemene Kerkenraad bevordert het tot stand komen van een jaarlijkse introductie-avond voor nieuwe ambtsdragers.

3.4. Zorginstellingen

De vergrijzing zal in de komende jaren, meer nog dan nu, bijzondere aandacht vragen. Ziekte en overlijden vergen bijzondere pastorale inzet waarvan de ouderen niet verstoken mogen blijven. Hierbij komen ook de zorginstellingen, verpleeghuizen en ziekenhuizen in beeld.

Vanaf 2015 wordt de AWBZ ingrijpend hervormd. Het overheidsbeleid is erop gericht dat mensen langer zorg thuis kunnen krijgen. Het kabinet wil dat op termijn ook zwaardere vormen van zorg thuis worden geleverd. Op die manier blijft de zorg betaalbaar. Alleen de zwaarste langdurige zorg voor ouderen en gehandicapten in instellingen blijft vergoed worden uit de AWBZ. Cliënten gaan dan wel een hogere eigen bijdrage betalen. Lichtere vormen van AWBZ-zorg gaan naar gemeenten of worden geregeld via de zorgverzekering. In toenemende mate zullen huishoudelijke hulp en lichtere vormen van zorg voor eigen rekening komen en/of via mantelzorg geregeld moeten worden. De huidige verzorgingshuizen zullen op termijn grotendeels verdwijnen en worden omgebouwd naar verpleeghuis of naar zelfstandig wonen aangevuld met thuiszorg.

De pastorale zorg is in de instellingen divers geregeld. Door de verschuiving van de minder zware vormen van zorg die nu in verzorgingshuizen plaatsvindt (zorg met verblijf) naar zelfstandig wonen met thuiszorg zal de pastorale zorg voor deze groep ouderen verschuiven van de zorginstellingen naar de wijken.

Dit vraagt goed overleg met alle betrokkenen. Het tweejaarlijkse gesprek met de geestelijke verzorgers op het niveau van de Algemene Kerkenraad is vruchtbaar als basis om tot een goede afstemming te komen.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad nodigt eens in de twee jaar de geestelijk verzorgers in de zorginstellingen die zijn verbonden aan de Protestantse gemeente Hilversum uit voor een gesprek.

De Algemene Kerkenraad volgt, gelet op de geschetste ontwikkelingen, de pastorale zorg in zorginstellingen in nauw overleg met de betrokken geestelijk verzorgers en de wijkpredikanten.

3.5. Kerkmuziek

De verantwoordelijkheid voor de inrichting van de erediensten ligt in handen van de wijkkerkenraden. Daartoe behoort ook het verzorgen van een goede muzikale vormgeving in de diensten. Aan de gemeentezang en de verdere muzikale vormgeving van de eredienst wordt leiding gegeven door een kerkmusicus (Ordinantie 5, artikel 6, eerste lid).

De benoeming van kerkmusici heeft plaats na advies van de bovenwijkse kerkmuzikale adviseur. Voor de honorering van kerkmusici past het College van Kerkrentmeesters de generale regeling voor

kerkmuziek toe. Ter stimulering van het aantrekken van geschoolde kerkmusici is een beleidsnota 'Kerkmusici' vastgesteld en zijn afspraken gemaakt ten aanzien van de honorering [3]

Een onderwerp van zorg is het steeds groter wordende tekort aan kerkmusici. Om de 'Lofzang gaande te houden' en met de invoering van het nieuwe liedboek in 2013 *'Liedboek – zingen en bidden in huis en kerk'* is het gewenst na te gaan hoe – ook op wat langere termijn – de muzikale vormgeving van de eredienst kwalitatief en kwantitatief op peil kan worden gehouden.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad bezint zich op de vraag hoe het potentieel tekort aan kerkmusici op termijn zal kunnen worden opgevangen.

3.6. Missionair werk, kerkelijke presentie en nieuwe initiatieven

Onze samenleving laat zich typeren als enerzijds diep beïnvloed door secularisatie en anderzijds door nieuwe vormen van spiritualiteit en door de aanwezigheid van (aanhangers van) andere religies. Burgers hechten aan individuele vrijheden en hebben een grote reserve ten aanzien van bindingen aan bestaande instituties, maar tegelijkertijd is er een groot verlangen naar oude en vooral nieuwe vormen van gemeenschap. In die samenleving bevindt zich ook onze kerkelijke gemeenschap.

Dit vraagt om een missionaire en apostolaire presentie in de samenleving van Hilversum. Getuigend en luisterend, vrijmoedig en dialogisch vertolkt, brengt de Protestantse gemeente Hilversum in gesprek wat haar vanuit het evangelie beweegt.

De dienst in de samenleving krijgt gestalte in de aandacht en zorg voor mensen. Het gaat dan om mensen die zorg nodig hebben en zelf hun stem niet voldoende (kunnen) verheffen. In kerkelijke bewoordingen spreken we van pastoraat en diaconaat, de kerntaken van de kerk.

De verantwoordelijkheden liggen hierbij in de eerste plaats bij de wijkgemeenten. De kerstavond-diensten in de Diependaal, de openstelling van de Grote Kerk op zaterdagen en koopzondagen voor het winkelend publiek, het Bijbel-café van de Regenboogwijk in de centrale bibliotheek, de wijkmaaltijden in de Morgenster, en de samenwerking van de Bethlehemwijk met diverse andere kerkgenootschappen in "Het verhaal van Kerkelanden" zijn hiervan treffende illustraties. Dat geldt zeker ook voor de Vitamine-G diensten in Diependaal. De AK is verheugd dat Vitamine G is aangemerkt als Pioniersplek binnen de PKN en voor de periode van drie jaar subsidie en coaching ontvangt.

Met de Cantates op de Brink, in de Grote Kerk, manifesteert de kerk zich op een goede wijze prominent naar de samenleving. Verder is in 2013 voor het eerst deelgenomen aan "Kerkennacht". Het is de bedoeling om dit in de komende jaren te continueren.

Onze huidige vorm van kerk zijn kent qua ledenaantallen al vele jaren een dalende lijn. Het is daarom extra belangrijk initiatieven te nemen waarmee de kerk in Hilversum op de kaart wordt gezet. Het moet in onze gemeente immers primair gaan om opbouwen. De Algemene Kerkenraad heeft vanaf 2013 in de begroting een substantieel bedrag gereserveerd voor Nieuwe Initiatieven. De bedoeling is om met behulp van die middelen bredere en grootschaliger initiatieven te stimuleren. De daartoe ingestelde werkgroep stelt als belangrijkste toewijzingscriteria om op die middelen een beroep te doen voor:

- Het initiatief is gericht op nieuwe doelgroepen of het voorkomt uitstroom van gemeenteleden die nu niet actief participeren en activeert deze;
- Het moet gaan om een vernieuwend initiatief, met een deugdelijk plan en een heldere doelstelling die tijdsgebonden, specifiek en meetbaar is.
- Het initiatief moet wijkoverstijgend zijn in de zin dat het uitrolbaar moet zijn naar andere wijken en/of openstaan voor participatie vanuit andere wijken, en de samenwerking tussen wijken bevordert;
- Het initiatief moet niet financierbaar zijn uit andere bronnen binnen de PgH-begroting.

BELEIDSVOORNEMENS

De Algemene Kerkenraad gaat in 2014 na in hoeverre de wijken kunnen worden ondersteund bij haar missionaire activiteiten.

De Algemene Kerkenraad ondersteunt actief experimenten en nieuwe initiatieven die voldoen aan de geschetste criteria en evalueert na afloop de resultaten.

De Algemene Kerkenraad evalueert jaarlijks het beleid inzake Nieuwe Initiatieven en stelt dit waar nodig bij.
De Algemene Kerkenraad onderzoekt in hoeverre Vitamine G op termijn een structurele plaats binnen de PgH zou kunnen krijgen.

3.7. Vrijwilligerswerkbeleid

De inzet van de honderden vrijwilligers is essentieel voor het functioneren van onze kerkelijke gemeenschap. Ieder met haar/zijn eigen talenten en mogelijkheden. Dat roept ook de verplichting op zorgvuldig met elkaar om te gaan, zodat allen tot hun recht kunnen komen en de waardering krijgen die zij verdienen.

De vrijwilligers kunnen worden onderscheiden in:

- a. ambtsdragers (ouderlingen, ouderling-kerkrentmeesters en diakenen);
- b. leden van commissies, die niet als ambtsdrager bevestigd zijn;
- c. niet-bestuurlijke functies (catechese en zanggroepen, maar ook klusjesmannen, e.d.);
- d. incidentele functies (projectmatige activiteiten).

Voor de leden van de Algemene Kerkenraad, het Breed Moderamen, en de bovenwijkse Colleges van Diakenen en Kerkrentmeesters zijn vaste vervangers aangewezen, zodat de continuïteit in die ambtelijke vergaderingen is verzekerd en altijd adequate besluitvorming kan plaats vinden.

De betrokkenheid van gemeenteleden bepaalt in hoeverre zij beschikbaar zijn voor kerkelijke functies; daarin onderscheidt de kerk zich nauwelijks van andere vrijwillige organisaties die moeilijk goede bestuurders kunnen rekruteren.

Kerkenraad en kerkbestuurders individueel hebben een zorgtaak tegenover elkaar in het belang van het optimaal kunnen functioneren van de individuele leden binnen de bestuurlijke verbanden.

Het werkboek voor kerkelijk vrijwilligersbeleid *'Werven, begeleiden en uitzwaaien'*, (uitgave PKN, Utrecht) brengt dit alles scherp in beeld. Voor Hilversum is dat geconcretiseerd in de "Nota Vrijwilligerswerkbeleid", vastgesteld door de Algemene Kerkenraad op 27 juni 2011.

Daarin zijn de belangrijkste aanbevelingen:

- begeleidt vrijwilligers systematisch, en laat dit een verantwoordelijkheid zijn van de voorzitter van de wijkkerkenraad c.q de voorzitter van het bovenwijkse college in kwestie;
- zorg voor adequate scholing en toerusting, o.a. door het aanbieden van cursussen;
- toon voortdurend aandacht en waardering voor de inzet van vrijwilligers en besteedt aandacht aan hun afscheid o.a. door middel van een afscheidsgesprek en een bedankbrief;
- benoem per wijk en bovenwijks een coördinator vrijwilligers, die zorgt voor het inventariseren van vacatures, het beschrijven daarvan, het inventariseren van gaven en talenten van (potentiële) vrijwilligers, en het coördineren van vorming en opleiding.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad evalueert of en in hoeverre de aanbevelingen in de nota Vrijwilligerswerkbeleid in de praktijk zijn gerealiseerd.

De Algemene Kerkenraad zal zorgdragen dat succesvolle initiatieven breed gedeeld kunnen worden binnen de vergadering van de Algemene Kerkenraad.

4. Communicatie

4.1. Communicatie

Betrokkenheid op elkaar, tussen wijken, gemeenteleden, kerkbestuur en de samenleving, is essentieel voor het samen kerk zijn. Communicatie is hét middel om deze betrokkenheid mogelijk te maken. Aandacht voor een goede communicatie en informatie-uitwisseling binnen de wijken en tussen de wijken onderling is daarom van fundamenteel belang. Evenzo is een goede communicatie tussen kerkbestuurders en gemeenteleden onmisbaar voor een vruchtbaar gemeentelven. Daarnaast zijn we kerk in de wereld, en dienen we niet alleen onze boodschap te verspreiden in onze omgeving, maar ook een luisterend oor te hebben voor wat deze omgeving met ons wil delen. Verschillende wegen moeten daarvoor worden benut.

Binnen de Protestantse gemeente Hilversum kennen we momenteel geen samenhangend communicatiebeleid. Ook missen we op Algemene Kerkenraadsniveau een deskundige die de inhoud van, en de samenhang tussen de verschillende communicatiemiddelen waarborgt. Er is behoefte aan een deskundig gemeentelid die zich in wil zetten voor het vormgeven van de interne en externe communicatie van de Protestantse gemeente Hilversum.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad stelt in 2014 een communicatieplan op voor interne en externe communicatie, met een evaluatie in 2016.

4.2. Kerkblad

Het Kerkblad voor Hilversum is hét communicatieorgaan tussen de wijken en haar achterban. Daarnaast bevat het kerkblad berichten van de centrale organen van de PgH en zorgt de redactie voor de algemene nieuwsvoorziening op het kerkelijk erf, in Hilversum en soms daarbuiten. Het kerkblad verschijnt eens in de veertien dagen. De uitgangspunten voor het kerkblad zijn geformuleerd in het redactiestatuut, dat door de Algemene Kerkenraad op 26 november 2012 opnieuw is vastgesteld [5].

De eindredacteur is een betaalde kracht. De functie van hoofdredacteur wordt ingevuld door een vrijwilliger met ondersteuning van een redactie, correctoren e.a., allen vrijwilligers. Er fungeren drie coördinatoren die het blad verdelen onder de bezorgers. Zij krijgen daarvoor een vergoeding.

Gestreefd wordt naar een kostendekkende exploitatie van het Kerkblad ongeacht de publicatievorm.

Tot dusver heeft niet elke wijk een vertegenwoordiger in de redactie. Voor een evenwichtige nieuwsvoorziening is dit wel gewenst. Het is de verantwoordelijkheid van de wijkkerkenraden om hier invulling aan te geven en elke wijk wordt geacht ervoor zorg te dragen dat zij in de redactie is vertegenwoordigd.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad nodigt eens per twee jaar de redactie van het kerkblad uit voor overleg.

4.3. Website

Sinds september 2009 is de website www.pknhilversum.nl beschikbaar voor communicatie via het internet. Daarnaast heeft elke wijk een eigen website. De maatschappelijke ontwikkeling maakt dat een goede aanwezigheid van de kerk op internet absoluut noodzakelijk is. Voor jongeren spelen gedrukte media vaak nog slechts een ondergeschikte rol. Mededelingen en nieuwsvoorziening gaan in snel toenemende mate via internet.

Dat impliceert dat onze website toegankelijk, aantrekkelijk, gemakkelijk in gebruik en actueel moet zijn. In september 2013 is de vernieuwde website in gebruik genomen. De opzet is zodanig dat verschillende gremia decentraal het voor hen gereserveerde gedeelte van de site beheren. De algemene nieuwsvoorziening op de website en de afstemming met het kerkblad zijn onderwerpen die nog moeten worden geregeld.

Het Breed Moderamen is eindverantwoordelijk voor het beheer van de website.

BELEIDSVOORNEMEN

De uitbouw van de website vereist aandacht: toegankelijkheid, aantrekkelijkheid, actualiteit en gebruiksgemak zijn belangrijk. De Algemene Kerkenraad streeft ernaar in 2013-2014 een oplossing te vinden voor de algemene nieuwsvoorziening op de website in samenhang met de redactie van het kerkblad.

Jaarlijks evalueert de Algemene Kerkenraad kwaliteit en actualiteit van de website.

De Algemene Kerkenraad gaat in 2014 na hoe zoveel mogelijk informatie uit het kerkblad ook op de website kan worden gepubliceerd.

4.4. Sociale media

Om de door de wijkgemeenten georganiseerde activiteiten meer bekendheid te geven beschikken diverse wijkgemeenten inmiddels over een eigen Twitter-account. Dergelijke initiatieven zijn in de huidige netwerksamenleving onontbeerlijk voor het verspreiden van je boodschap in de wereld en voor de externe communicatie. In het communicatieplan zal nader worden ingegaan op sociale media als Twitter, Facebook e.d.

BELEIDSVOORNEMEN

Het is aan de wijkgemeenten om de aanwezigheid op de Sociale Media naar eigen inzicht vorm te geven. Waar nodig geeft de Algemene Kerkenraad in het communicatieplan aan wat het beleid is ten aanzien van sociale media

4.5. Ontmoetingsavond

Een zorg is in hoeverre bestuurders gedragen worden door hen die worden bestuurd. De betrokkenheid van bestuurders krijgt inhoud door het organiseren van bijeenkomsten voor bezinning en ontmoeting. Daarom is het gewenst jaarlijks een wijkoverstijgende gemeenteavond te organiseren. Met als hoofdzaken de plaatselijke aangelegenheden, de positie van de kerk in Hilversum, haar visie en beleid en de financiële positie. Met ruimte voor ontmoeting, waarbij gemeenteleden de gelegenheid krijgen om rechtstreeks met de bovenwijkse organen in gesprek te gaan.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad organiseert jaarlijks een ontmoetingsavond voor alle gemeenteleden waarin o.a. de visie, het beleid en de financiële situatie in de aandacht komen.

5. Diaconaat

5.1. Visie

De diaconie in Hilversum deelt de visie op het diaconaat, verwoord in de kerkorde van 2004 :

“De gemeente vervult haar diaconale roeping in de kerk en in de wereld door in de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid te delen van wat haar aan gaven geschonken is, te helpen waar geen helper is en te getuigen van de gerechtigheid van God waar onrecht geschiedt”.

Deze visie sluit nadrukkelijk binnenlands diaconaat én werelddiaconaat in. Interessant is de constatering in de kerkorde dat de gemeente *“met het oog op haar roeping in een relatie van wederkerigheid gebruik maakt van de inzichten en ervaringen die haar worden aangereikt door gemeenten waarvan de leden uit andere culturen afkomstig zijn”*.

Diaconaat manifesteert zich per definitie naar buiten én in gemeenschappelijkheid. Het is een roeping van de gemeente én werkt gemeenschapsvormend in de bredere kring daaromheen.

In een samenleving als de onze, waarin religie sterk tot het persoonlijke domein is teruggebracht, is er onverminderd grote behoefte aan datgene wat ons bindt, aan gemeenschapsvorming.

Diaconaat is dan ook een zaak van kerk, gemeente en oecumene. Alle gemeenteleden zijn dan ook geroepen tot diaconaat en tot onderling dienstbetoon. De speciale taak van de diaken is onder meer de gemeente op te bouwen ‘met het oog op haar dienst in de wereld’.

Met de doorgevoerde decentralisatie van taken van de landelijke overheid naar de gemeenten en de uitvoering van de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) is de diaconie in toenemende mate gesprekspartner geworden van de lokale overheid.

5.2. Strategische doelen en voornemens van het CvD

Het CvD werkt de komende vier jaar aan vier hoofddoelen. Voor een gedetailleerde uitwerking daarvan zij verwezen naar de beleidsnota 2014-2018 van de Diaconie [4]. Binnen het beleid – mits niet conflicterend daarmee - hebben de wijkdiaconieën ruimte om eigen prioriteiten te stellen.

Doel 1: Netwerken en samenwerken

Het CvD gaat vanuit haar visie de samenwerking met de lokale overheid en andere geest- en themaverwante organisaties intensiveren.

Voornemens:

- 1.1. Minimaal eenmaal per jaar en op basis van een concrete agenda overleg met gemeente, m.n. de afdelingen Zorg, Welzijn en Cultuur (w.o. WMO valt) en Sociale Zaken. Continueren: input leveren in nieuwe beleidsvoornemens van de lokale overheid.
- 1.2. Goede werkafspraken maken met WWZ-loket, MEE en andere coördinerende instanties van de overheid (vroegsignalering, doorverwijzing, nazorg).
- 1.3. Samenwerking met geestverwante, christelijk-sociale organisaties en goede doelen continueren (advisering projecten door commissie binnenland en ZWO voor buitenlandse doelen).
- 1.4. Deelname in Armoedeplatform intensiveren, om zo in gezamenlijkheid meer invloed uit te kunnen oefenen op het armoedebeleid en de uitvoering daarvan.
- 1.5. Beoordelen of deelname in Diakonaal Platform toegevoegde waarde is (zodat krachten worden gebundeld).
- 1.6. Via de Raad van Kerken participeren in de WMO-Raad (indirecte vertegenwoordiging, niet als directe uitvoerder).

Doel 2: Complementair zijn op professionele hulpverlening

De diaconie werkt aanvullend op de ‘compensatieplicht’ van de overheid door zich te richten op (vroeg)signalering, doorverwijzing en nazorg. De professionele hulpverlening is een taak van de overheid.

Voornemens:

- 2.1. Vertalen van de sociale kaart (zodra die beschikbaar is) in duidelijke routekaart voor de wijkdiaconieën, zodat ze naar gelang de problematiek goed kunnen doorverwijzen.
- 2.2. Het stimuleren van ‘eigen kracht’ en inzetten van de kracht van de omgeving. Het verlenen van individuele financiële steun aan personen of huishoudens vindt alleen plaats in uiterste noodgevallen.

- 2.3. Vorming en toerusting van diakenen en andere vrijwilligers op kennis en vaardigheden voor klantcontact, probleemanalyse en sociale kaart. Nadruk op signalering en doorverwijsfunctie. Zo mogelijk met financiële of personele ondersteuning van de lokale overheid (WMO).
- 2.4. Schuldhulpverlening en financiële coaching uitbesteden aan SchuldHulpMaatje. De samenwerking met SHM wordt na 2013 geconcretiseerd in een overeenkomst waarin de meerwaarde voor beide partijen goed benoemd wordt.
- 2.5. Aanreiken van procedures en instrumenten om intake van hulpvragers op een verantwoorde manier te doen.
- 2.6. Per wijk goede aansluiting houden bij pastoraat en netwerk van gemeenteleden voor een goede 'vroegsignalering'.

Doel 3: Ondersteunen van projecten; plaatselijk, binnenland en buitenland

De diaconie ondersteunt projecten op plaatselijk niveau, in Nederland en in het buitenland. De Commissie Binnenland (CB) adviseert voor projecten Nederland, de ZWO-commissie voor buitenlandse zendings-, werelddiaconale en ontwikkelingsprojecten (zowel eigen doelen als projecten die via de PKN aangedragen worden; Kerk in Actie en Luisterend Dienen). De laatste jaren is er steeds meer een directe verbinding met wijkinitiatieven, bijvoorbeeld werkvakanties door jongeren.

Voornemens:

- 3.1. Continueren van de huidige praktijk van selectie van projecten in binnen- en buitenland volgens de vastgestelde procedures en criteria, de publiciteit daarover en de geldwerving (middels collectes en speciale acties).
- 3.2. Meer focus aanbrengen in de steun aan projecten van geestverwante organisaties in binnen- en buitenland. De verbinding tussen diaconaat in Nederland en verantwoordelijkheid voor de naaste verder weg thematisch uitwerken en verdiepen (in bovenwijkse initiatieven).
- 3.3. Binnen de gestelde doelen: ruimte geven aan eigen initiatieven van onderop van de wijkgemeenten (niet alleen financieel, maar vooral ook in communicatie en PR).

Doel 4: Doelmatig financieel beheer

Het vermogen van het CvD in de vorm van de algemene reserve bedraagt volgens de jaarrekening 2012 ruim € 262.689 (was € 360.000 in 2006). In de afgelopen periode (van vijf jaar) is dus circa € 100.000,- ingeteerd op het vermogen. Het beleid van de diaconie is erop gericht geweest dat dit vermogen niet geheel in stand behoeft te worden gehouden, maar deels mag worden aangewend voor financiering van de jaarlijkse uitgaven.

Voornemens:

- 4.1. Voor de komende periode (2014-2018) wordt een meerjarenplanning gemaakt van de jaarlijks verantwoorde uitgaven in relatie tot het aan te houden vermogen en geprognostiseerde inkomsten uit collectes, giften en rentes. Het voornemen is om jaarlijks € 10.000 in te teren op het vermogen.
- 4.2. Er wordt gewerkt met een beargumenteerde verdeelsleutel voor steun aan plaatselijke, landelijke en buitenlandse doelen. Het collecterooster wordt hier jaarlijks op afgestemd (inclusief verhouding van gelabelde en ongelabelde collectes).
- 4.3. De selectie van te steunen geestverwante organisaties wordt gemaakt in lijn met de andere beleidsvoornemens (doel 1 en 2, resp. netwerken en complementariteit).
- 4.4. Blijvend waarborgen van een deugdelijke en transparante verantwoording (jaarverslag, accountantscontrole, terugkoppeling van collecteopbrengsten).

De wijkdiaconieën

Op wijkniveau geven de wijkdiaconieën gestalte aan diaconaal gemeente-zijn, in voorlichting, bewustmaking en onderling dienstbetoon (wederzijdse hulp). De wijkgemeenten maken jaarlijks een activiteitenplan. De activiteiten van de wijkdiaconieën worden hierin apart verwoord.

De wijkdiaconieën conformeren zich inhoudelijk en financieel aan het beleid van het CvD maar hebben binnen dit raamwerk de ruimte voor eigen inkleuringen (bijv. Fair Trade, Amnesty, jongerenuitwisseling). Zij sturen hun jaarplan ter informatie aan het CvD en rapporteren in de maandelijkse vergadering over hun activiteiten. Zij sturen jaarlijks een verhalend verslag én een financieel verslag dat verwerkt wordt in het jaarverslag van het College van Diakenen.

6. Financiën, personeel, gebouwen en beheer

In dit hoofdstuk komen de beleidsvoornemens aan de orde die mede zijn aangedragen door het College van Kerkrentmeesters en waarvan de uitvoering valt onder de verantwoordelijkheid van het CvK

6.1. Meerjarenperspectief

De Algemene Kerkenraad stelt jaarlijks een begroting vast en daarbij is ook een meerjarenraming gevoegd, waarin het financieel perspectief voor de komende jaren wordt geschetst. De intentie waarop die meerjarenraming is gebaseerd is: vijf wijkgemeenten en ten minste een predikant (voltijds of deeltijds) per wijkgemeente. In dat meerjarenperspectief wordt rekening gehouden met verwachte demografische veranderingen. Verder wordt er rekening gehouden met de mogelijkheid in te teren op het eigen vermogen van de PgH, mits dat vermogen ten minste op het niveau blijft van tweemaal de jaarlijkse exploitatiekosten, met een minimale algemene reserve van € 2,5 miljoen. Jaarlijks beoordeelt de Algemene Kerkenraad of bijsturing van het beleid nodig is. Het streven is om in 2020 tot een begroting te komen, waarbij inkomsten en uitgaven in evenwicht zijn.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad beoordeelt jaarlijks aan de hand van de begroting en de meerjarenraming of beleidsaanpassingen nodig zijn. In 2016 evalueert de Algemene Kerkenraad de financiën over de lange termijn, mede in het licht van de demografische ontwikkelingen en het geefgedrag per leeftijdsgroep.

6.2. Financiële positie

Het is van belang een goede financiële positie te behouden door:

- Het maximaliseren van de geldwerving (m.n. Aktie Kerkbalans);
- Het actief werken aan potentiële nieuwe bronnen van geldwerving;
- Een conservatief beleggingsbeleid, [8];
- Een actief verhuurbeleid;
- Het zorgvuldig bewaken van de financiële gang van zaken per wijk;

Wijkgebonden initiatieven verdienen alle steun mits de solidariteit met alle andere wijkgemeenten niet in het gedrang komt [9].

De Algemene Kerkenraad heeft in dit verband de behoefte meer inzicht te krijgen in de kosten en opbrengsten per wijk.

Betrokkenheid en het weten waarvoor geld wordt gegeven, zal het geefgedrag ten goede komen. Het kan daarom zinvol zijn voor specifieke projecten wervingsacties op te zetten. Hierbij speelt de juiste vorm van communicatie een grote rol.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad verzoekt het College van Kerkrentmeesters om met ingang van het boekjaar 2013 afzonderlijke jaarrekeningen per wijk op te stellen. Het College van Kerkrentmeesters zal hierover met ingang van de PgH Jaarrekening 2013 rapporteren en bevorderen dat dit helder naar de gemeenteleden kan worden gecommuniceerd.

Het CvK ontwikkelt op basis van deze jaarrekeningen per wijkgemeente beleid om de solidariteit tussen de wijkgemeenten te kunnen blijven vasthouden en doet daartoe voorstellen aan de Algemene Kerkenraad.

6.3. Predikantsplaatsen

Het aantal predikantsplaatsen voor de Protestantse gemeente Hilversum is thans vastgesteld op 6,25 voltijdse aanstellingen (thans concreet ingevuld met 8 predikanten) tot en met 2013. Vanaf 1 februari 2014 wordt dat 5,75 voltijdse aanstellingen (concreet ingevuld door 7 predikanten).

In de Beleidsnota Predikantsplaatsen die op 6 maart 2012 is vastgesteld door de Algemene Kerkenraad zijn de uitgangspunten van de toewijzing van de predikantsplaatsen nader geformuleerd.

De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- De formatieruimte voor het totaal aantal voltijds predikantsplaatsen wordt bepaald op basis van de beschikbare financiële ruimte voor de pastorale kosten. Waarbij de beschikbare ruimte voor de pastorale kosten in positieve zin kan worden beïnvloed door de inkomsten te verhogen of de andere exploitatiekosten te verlagen [10].
- De helft van het aantal beschikbare predikantsplaatsen wordt over de wijkgemeenten verdeeld op basis van het relatieve aandeel in het aantal leden, waarbij het aantal leden van een wijkgemeente wordt bepaald naar de stand per 1 januari van het jaar waarin de verdeling plaatsvindt.
- De helft van het aantal beschikbare predikantsplaatsen wordt verdeeld over de wijkgemeenten op basis van de het relatieve aandeel levend geld, gebaseerd op het gemiddelde van de afgelopen 3 jaar voorafgaand aan het jaar waarin de verdeling plaatsvindt.

Jaarlijks wordt inzicht gegeven wat de consequenties zijn van de financiële ontwikkelingen en de ontwikkelingen in de ledenaantallen voor wat betreft het aantal en de verdeling van de predikantsplaatsen, zodat kan worden bekeken waar invloed kan of moet worden uitgeoefend op de inkomsten en uitgaven.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad wordt jaarlijks geïnformeerd over de ontwikkelingen voor wat betreft de financiën en de ledenaantallen en de consequenties daarvan voor het aantal en de verdeling van de predikantsplaatsen.

6.4. Beleid inzake predikanten en personeel

Jaarlijks dient een functioneringsgesprek te worden gehouden met alle betaalde krachten, te weten kerkmusici, koster en medewerkers van het kerkblad en kerkelijk bureau. Van dit gesprek wordt een verslag gemaakt dat door beide partijen ondertekend wordt en wordt bewaard in het centrale personeelsdossier.

Het gesprek met de wijkmusici en koster wordt primair gehouden door operationeel leidinggevenden van de wijkgemeenten.

Het gesprek met de medewerkers van het kerkblad en kerkelijk bureau wordt gehouden door de kerkrentmeester belast met de portefeuille personeelszaken.

Voor wat betreft de predikanten is het uitgangspunt dat een afvaardiging van de wijkkerkenraad, te denken is aan de voorzitter en een ander lid van de wijkkerkenraad (niet lid van het moderamen), jaarlijks in de zomerperiode een evaluatiegesprek houdt op basis van een door de predikant op te stellen jaarverslag met inachtneming van vooraf te bepalen criteria en werkvelden. De Brochure van het bureau Begeleiding Predikanten "Evaluatiegesprekken met predikanten en kerkelijke (mede)werkers in de plaatselijke gemeente" kan hierbij een handreiking zijn.

Hierbij dient tevens het functioneren van de kerkenraden zelf in de aandacht te komen. De aandachtspunten uit het jaarverslag worden ter bespreking aangeboden aan de wijkkerkenraad.

BELEIDSVOORNEMEN

De verantwoordelijke bestuursorganen houden jaarlijks functioneringsgesprekken c.q. evaluatiegesprekken met alle betaalde krachten.

De Algemene Kerkenraad doet navraag of deze gesprekken hebben plaatsgevonden en of daaruit punten naar voren zijn gekomen die voor een gesprek in de AK in aanmerking komen.

De Arbeidsomstandighedenwet kent de aanwijzing van een vertrouwenspersoon, beschikbaar voor onderwerpen als agressie, intimidatie, geweld, seksuele intimidatie, traumatische ervaringen, klokkenluiders e.d. (niet betreffende het beslechten van geschillen, conflicten e.d. waarvoor andere procedures gelden).

Binnen de Protestantse gemeente Hilversum kennen wij geen vertrouwenspersoon. Het is dienstig na te gaan hoe hierin efficiënt kan worden voorzien.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad onderzoekt in 2014 hoe kan worden voorzien in het benoemen van een onafhankelijke vertrouwenspersoon.

In de Nota Personeel d.d. 25 februari 2013 [11] zijn de functies en taken van de medewerkers beschreven.

Nieuw aan te trekken beroepsmusici (organist/cantor) zullen worden gehonoreerd volgens functie-groep II en de vrijwilligers conform functie-groep III.

Voor wat betreft de bezoldigde kosterfuncties van de vier kerkgebouwen, die eigendom zijn van de PgH, zullen de wijkgemeenten op termijn een besluit nemen in welke mate de taken van een koster(beheerder) na 31 december 2019 al dan niet volledig door vrijwilligers kunnen worden overgenomen.

Voor wat betreft de bezoldigde medewerker van het kerkelijk bureau, die in 2018 de 65-jarige leeftijd bereikt, zullen in de beleidsperiode voorbereidingen worden getroffen om deze bezoldigde plaats door vrijwilligers – al dan niet tegen een zekere vergoeding - te laten uitvoeren. Uiterlijk 31 december 2019 moet deze operatie zijn voltooid.

BELEIDSVOORNEMEN

Op termijn zal moeten worden besloten in hoeverre de betaalde kosterfuncties na 31 december 2019 kunnen worden gehandhaafd. Uiterlijk per 31 december 2019 zullen de te verrichten taken op het kerkelijk bureau geheel door vrijwilligers moeten worden ingevuld.

6.5. Gebouwen

De Protestantse gemeente Hilversum omvat vijf kerkgebouwen, waarvan vier in eigendom van de Protestantse gemeente Hilversum en één in eigendom van de Stichting 'Diependaal'. Bijdragen aan reserves voor onderhoud heeft het College van Kerkrentmeesters gebaseerd op 10-jarige ramingen van zowel de centrale als decentrale uitgaven [12].

Op 24 september 2012 heeft de Algemene Kerkenraad de Nota Gebouwenbeleid vastgesteld [13]. De belangrijkste uitgangspunten daarvan zijn:

- Zowel de kerkgebouwen als de pastorieën zullen in eigendom van de Protestantse gemeente Hilversum blijven
- Investerings in onroerend goed zullen budgetneutraal dienen plaats te vinden
- Per wijkgemeente zal in gezamenlijk overleg tussen College van Kerkrentmeesters en wijkgemeente per kerkgebouw een normering worden overeengekomen voor een maximale jaarlijkse exploitatielast voor het kerkgebouw.
- Overig onroerend goed zal bij vertrek van de huurder worden verkocht

Verder zijn er meer centrale bevoegdheden naar de wijkgemeenten overgeheveld. Zo hebben de wijkgemeenten nu een eigen bevoegdheid om te bepalen of zij het gebouw meer dan alleen voor kerkelijk gebruik zullen exploiteren. Dit sluit meer aan bij de praktijk van alledag, waarbij wel uitdrukkelijk is vermeld dat gebruik voor kerkelijk gebruik voorrang heeft op gebruik door niet kerkelijke organisaties. Dit alles ter beoordeling aan de wijkgemeente.

De vaste jaarlijkse kosterbijdrage vanuit de centrale middelen zal vanaf 1 januari 2014 geleidelijk worden verlaagd. Dit geldt ongeacht of er sprake is van commerciële verhuur of niet. Het voornemen is om deze centrale bijdrage in de komende jaren geleidelijk af te bouwen. De plannen daartoe worden meegenomen in het geheel van opstellen van jaarrekeningen per wijk en de beleidsplannen inzake de solidariteit tussen de wijkgemeenten die het CvK aan de AK gaat voorleggen. Want bij dit alles zal het principe van de onderlinge solidariteit nadrukkelijk in het oog moeten worden gehouden. Zie ook het beleidsvoornemen bij 6.2

Bij investeringen in eigen kerkgebouwen krijgen wijkgemeenten een eigen bevoegdheid om deze te financieren uit de centraal geadmireerde wijkfondsen en uit de overschotten uit de exploitatie van de gebouwen. In de centrale administratie worden deze investeringen wel apart vermeld.

BELEIDSVOORNEMEN

Jaarlijks toetst het College van Kerkrentmeesters of de in de Nota Gebouwenbeleid benoemde uitgangspunten nog actueel zijn en rapporteert daarover in het jaarverslag van de PgH.

Met ingang van het jaar 2014 zal de centrale kosterbijdrage worden verlaagd.

Het College van Kerkrentmeesters ontvangt uiterlijk in het najaar van 2019 van iedere wijkgemeente (exclusief de wijkgemeente Diependaal) een plan hoe zij de kosterwerkzaamheden na het jaar 2019 gaan invullen en financieren.

6.6. Beheer en administratie

Ordinantie van de Kerkorde 11-2-7 bepaalt de verantwoordelijkheid van de kerkrentmeesters voor de boekhouding, het beheer van de middelen, de ledenadministratie en het archief.

Het kerkelijk bureau ondersteunt het College van Kerkrentmeesters en het College van Diakenen.

De administrerend kerkrentmeester is overeenkomstig het bepaalde in de Plaatselijke regeling Protestantse gemeente Hilversum, artikel 4.1.3 belast met het toezicht op de boekhouding en de leiding van het kerkelijk bureau.

Het bureau verricht onder meer de volgende taken:

- de administratie van de kerkelijke bijdragen;
- de administratie van het kerkblad;
- het archief;
- de loketfunctie inzake bovengenoemde zaken;
- de financiële administratie
- enkele taken op het gebied van de ledenadministratie.

Het grootste deel van de ledenadministratie is met ingang van 2013 de verantwoordelijkheid geworden van de ledenadministrateurs van de wijkgemeenten.

Voor het behoud van de ANBI-status is het noodzakelijk, dat de wijkraden van kerkrentmeesters verantwoording afleggen aan het College van Kerkrentmeesters over de wijkkassen en exploitatie van gebouwen.

De werkzaamheden van het kerkelijk bureau vragen professionaliteit en nauwgezetheid om continuïteit, doelmatigheid en efficiency in de dienstverlening te waarborgen.

BELEIDSVOORNEMEN

Het College van Kerkrentmeesters zal de Algemene Kerkenraad periodiek informeren over de uitvoering van de taken op het gebied van beheer en administratie.

6.7. Ledenadministratie

De Wet bescherming persoonsgegevens 2009, inwerking getreden op 1 juli 2009, is van toepassing op de ledenadministratie van de kerk, als bedoeld in Ordinantie 2, artikel 7. De Protestantse gemeente Hilversum is dus verantwoordelijk voor het treffen en onderhouden van passende technische en organisatorische maatregelen zodat onrechtmatig gebruik wordt uitgesloten.

Leden moeten er op kunnen vertrouwen dat informatie, betreffend de persoonlijke levenssfeer, volledig is afgeschermd en uitsluitend aan diegenen wordt verstrekt die in het kader van hun bevoegdheden en specifieke uitvoering van hun werkzaamheden over die informatie dienen te beschikken.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad gaat periodiek na of in de praktijk de gedecentraliseerde ledenadministratie voor wat betreft de bescherming van de persoonlijke levenssfeer voldoet aan de bedoelingen van de Wet bescherming persoonsgegevens 2009.

6.8. Archief

In het archief worden de bescheiden die op de PgH betrekking hebben, opgeslagen en systematisch geordend in een lopend en een statisch archief. Het statisch archief is tot en met 1980 opgeslagen in het Streekarchief Hilversum. Het voornemen is de archiefstukken van 1981 tot en met 2004 eveneens over te brengen naar het Streekarchief Hilversum.

Het lopend archief dient adequaat centraal te worden bijgehouden en bij de tijd te zijn, aangezien het archief de basisbron is voor alle informatie over de Protestantse gemeente Hilversum. Het is tevens de basis voor besluitvorming nu en in de toekomst. Het dient dus voor alle betrokkenen ook gemakkelijk toegankelijk te zijn.

Met inachtneming van de verantwoordelijkheden van het College van Kerkrentmeesters vraagt archivering de voortdurende zorg van alle kerkelijke bestuurscolleges en commissies. Tegen een vergoeding vervult een vrijwilliger de functie van archivaris.

Voor zover bescheiden vertrouwelijk, of geheim zijn, dienen zij in het centrale archief een zodanige plaats te krijgen dat de geheimhouding verzekerd is.

Afgelopen jaren zijn belangrijke stappen gezet voor wat betreft de inventarisatie van het archief. Het is gewenst, zowel vanuit het oogpunt van ruimtebeslag als vanuit het oogpunt van ordening en toegankelijkheid, stukken zo mogelijk in digitale vorm op te slaan.

BELEIDSVOORNEMEN

Het College van Kerkrentmeesters beziet in 2014 in overleg met de scribe van de Algemene Kerkenraad en met de archivaris in hoeverre herordering noodzakelijk is en de toegankelijkheid kan worden verzekerd. De scribae van de wijkkerkenraden en de secretarissen van andere colleges dragen zorg dat alle bescheiden worden overgedragen naar het (centrale) archief.

7. Extern

7.1. Raad van Kerken

Doelstelling van de Raad van Kerken is het bevorderen van de eenheid van christenen en de christelijke kerken ter plaatse. Dit krijgt o.a. gestalte in een oecumenische dialoog tussen de kerken, samenwerking van kerken op o.a. religieus, cultureel en maatschappelijk gebied en het gezamenlijk optreden van de christelijke kerken naar andere religies, de plaatselijke overheid en maatschappelijke instellingen.

BELEIDSVOORNEMEN

De Protestantse gemeente Hilversum participeert in de Raad van Kerken van Hilversum en neemt in 2015 en 2017 weer deel aan Kerkennacht.

De voorzitter van de Raad van Kerken wordt ten minste eens per drie jaar uitgenodigd voor overleg.

7.2. Interreligieuze contacten

De Protestantse gemeente Hilversum staat open voor contacten met andere religies. In het bijzonder probeert zij in gesprek te blijven met gelovigen van godsdiensten met wie wij veel elementen gemeenschappelijk hebben; het jodendom en de islam.

Bekend Maakt Bemind is het intercultureel platform dat in 2005 is ontstaan uit het platform voor verdraagzaamheid en een aantal kerken en moskeeën dat toenadering tot elkaar zocht.

Doelstellingen van het platform *Bekend Maakt Bemind* zijn:

1. het bevorderen van de ontmoeting en samenwerking van Hilversummers van verschillende culturele en religieuze achtergronden;
2. het functioneren als een overlegorgaan waar Hilversummers van verschillende achtergronden in vertegenwoordigd zijn.

Het festival *Kleurrijk Hilversum* is hier o.a. uit voortgevloeid.

De Protestantse gemeente Hilversum participeert via betrokken gemeenteleden in het platform *Bekend Maakt Bemind*.

BELEIDSVOORNEMEN

De Protestantse gemeente Hilversum participeert via betrokken gemeenteleden in het platform *Bekend maakt Bemind*, probeert in gesprek te blijven en staat open voor initiatieven het interreligieuze gesprek te bevorderen.

7.3. Plaatselijke overheid

Contacten met de plaatselijke overheid zijn van betekenis. Hierbij valt te denken aan de uitvoering van de Wet werk en bijstand (WWB), in werking getreden op 1 januari 2004, de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO), in werking getreden op 1 januari 2007, of de rol van kerken bij rampen. Anderzijds is het zaak om onderwerpen die voor ons als kerk van belang zijn actief bij de politiek onder de aandacht te brengen. Deze contacten kunnen zich richten op de vraag: 'Wat verwacht het gemeentebestuur van de kerken, en omgekeerd?'

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad onderzoekt actief in hoeverre een regelmatig overleg met de gemeente tot stand kan komen al dan niet door tussenkomst van de Raad van Kerken.

Bij rampen (Enschede, Volendam, Apeldoorn) blijken kerken een belangrijke rol te vervullen. Hun bijstand die in de praktijk spontaan een invulling krijgt, roept de vraag op in hoeverre kerken een plaats zouden kunnen krijgen in het gemeentelijk rampenplan.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad beziet in overleg met de Raad van Kerken of kerken bij rampen van betekenis kunnen zijn en of een plaats in het gemeentelijke rampenplan wenselijk is.

7.4. Maatschappelijke organisaties

De kerk heeft een plaats midden in de samenleving. Het dienstbetoon in de kerk en van de leden van de kerk heeft een belangrijke uitstraling naar de maatschappij als geheel en naar maatschappelijke organisaties als vakbonden, mensenrechtenorganisaties, ouderenbonden, milieuverenigingen, scholen enzovoorts. Hiermee geven zij inhoud aan taken van de kerk, zijnde pastoraat, diaconaat en bevorderen van gerechtigheid.

Specifiek zijn te noemen de inzet voor de voedselbanken, Schuldhulpmaatje, de Wording, maar ook in het Platform Armoedebestrijding, dat zich inzet voor de samenwerking tussen hulpverleners en voor het aandacht vragen voor de bestrijding van de armoede.

De individuele ondersteuning van Amnesty International illustreert een concrete invulling van de kerntaken van de kerk.

Met een rijke bron aan ervaring dienen wij blijvend open te staan voor alle vormen van samenwerking en nieuw op te zetten activiteiten.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad stimuleert de participatie van gemeenteleden in maatschappelijke activiteiten en organisaties zoals in deze paragraaf geschetst en ondersteunt die participatie o.a. door bekendheid te geven aan het werk van deze gemeenteleden en organisaties.

7.5. Stimuleren bewustwording

De kerken hebben een taak bij maatschappelijke bewustwordingsprocessen. De huidige generatie heeft de wereld slechts in beheer en moet deze in goede staat doorgeven aan de volgende generatie. Als goede rentmeesters is het bevorderen van duurzame ontwikkeling daarom voor de kerken een belangrijke taak, zowel in eigen huis als daarbuiten. In dat kader valt te denken aan het streven naar beperking van het gebruik van grondstoffen, het stimuleren van recycling en het aandacht vragen voor onmenselijke arbeidsomstandigheden of onnodig milieuvervuilende productiemethoden in binnen- en buitenland.

Ook valt te denken aan de Nederlandse Fairtrade Gemeente campagne, zoals in 2007 geïntroduceerd door de Stichting Max Havelaar en de Landelijke Vereniging van Wereldwinkels, die erop is gericht binnen de kerk gebruik van fairtrade producten te maken.

BELEIDSVOORNEMEN

De Algemene Kerkenraad streeft in samenwerking met het College van Kerkrentmeesters en het College van Diakenen naar het 'fairtraden' van de aangesloten wijkgemeenten in lijn met de website www.fairtradegemeenten.nl

De Algemene Kerkenraad streeft in samenwerking met het College van Kerkrentmeesters naar een zo duurzaam mogelijk beheer van de kerkelijke gebouwen. In dat kader kan onder meer worden gedacht aan het plaatsen van zonnepanelen op daken van kerkgebouwen en het interesseren van particulieren in het participeren daarin.

8. Planning uitvoering beleidsvoornemens en evaluatie beleidsplan

Het jaarprogramma van de Algemene Kerkenraad wordt grotendeels bepaald door de planning van de beleidsvoornemens in de tijd. Aan het begin van elk jaar zal een planning aan de AK worden gepresenteerd welke beleidsvoornemens in dat jaar worden behandeld.

Verantwoording

De Algemene Kerkenraad besloot in zijn vergadering van 26 november 2012 een werkgroep in te stellen met als opdracht om voor de zittingsperiode 2014-2018 te adviseren welk vervolg te geven aan de doelstellingen en beleidsuitgangspunten zoals die zijn verwoord in het beleidsplan 2010-2014, met inachtneming van de ter zake in de huidige beleidsperiode genomen besluiten.

Het beleidsplan van de Protestantse gemeente Hilversum richt zich in hoofdzaak op die werkvelden of thema's die de wijken overstijgen. Per thema is aangegeven wat de uitgangspunten en beleidsvoornemens zijn voor de komende jaren. Hierbij is rekening gehouden met de volgende ontwikkelingen:

- Vermindering van het aantal leden
- Vergrijzing in de leeftijdsopbouw
- Dalende inkomsten

Teneinde een evenwichtige inbreng vanuit alle geledingen te bewerkstelligen, namen de volgende vertegenwoordigers zitting in de werkgroep:

- Henk Glimmerveen (Bethlehemkerk)
- Riet Hogenbirk-Woltjer (Regenboog)
- Herman van der Klok (Grote kerk)
- Aernoud Olde (Morgenster)
- Joop van der Luijt (Diependaal)
- Olaf Streutker, preses, voorzitter werkgroep,
- Jan Verdam, scriba, secretaris werkgroep.

Het overleg in de werkgroep heeft een zeer goede sfeer plaats gevonden hetgeen ook ten goede is gekomen aan de inhoud en toonzetting van het plan. Positieve verwoordingen zullen tevens bijdragen aan de realisering van de diverse beleidsvoornemens. Het is zaak dat wij onze beperkingen beseffen, maar vooral dat wij de mogelijkheden die ons worden gegeven benutten. Dat wij met behoud van de fundamenten zoeken naar passende wegen om het kerk zijn in deze tijd gestalte te geven en uit te dragen.

Vandaar ook de keuze voor de naamgeving van het rapport:

In vertrouwen bouwen aan de toekomst

Op 14 september 2013 bood de werkgroep het ontwerp aan de wijkkerkenraden en centrale colleges aan, met het verzoek deze te bespreken in de betreffende vergaderingen en reacties aan de werkgroep terug te zenden vóór 1 november 2013.

De opmerkingen werden verwerkt in een definitieve versie die op 25 november 2013 door de Algemene Kerkenraad werd vastgesteld.

Bijlagen

In dit beleidsplan wordt verwezen naar een aantal beleidsnota's die een verdere uitwerking geven op een aantal beleidsterreinen. Deze beleidsnota's vormen in samenhang het bouwwerk van de beleidsstukken die richting geven aan de Protestantse gemeente Hilversum.

Hieronder volgt een overzicht van de beleidsnota's zoals deze actueel waren ten tijde van het vaststellen van dit Beleidsplan voor de jaren 2010–2014 en volgende. De meest recente versie van elke nota is op te vragen bij de archivaris van de Protestantse gemeente Hilversum.

Beleidsnota's

- [1] *Plaatselijke regeling ten behoeve van het leven en werken van de Protestantse gemeente te Hilversum, incl. plaatselijke regelingen per wijkgemeente, herzien vastgesteld Algemene Kerkenraad 25 februari 2013.*
- [2] *Notitie geestelijke verzorging ouderen zorginstellingen, 14 oktober 2002*
- [3] *Nota kerkmusic; Notitie Honorarium organisten, besluit College van Kerkrentmeesters d.d. 24 oktober 2005; Organisten, vrijwilligersvergoeding, besluit College van Kerkrentmeesters d.d. 26 november 2008*
- [4] *Concept Beleidsnota Diaconie voor de periode 2014 - 2018, vastgesteld november 2013*
- [5] *Redactiestatuut Kerkblad voor Hilversum, vastgesteld Algemene Kerkenraad d.d. 26 november 2012.*
- [6] *Criteria nieuwe initiatieven, vastgesteld Algemene Kerkenraad d.d. 23 september 2013*
- [7] *Beleidsnota toekomstige financiële situatie Protestantse gemeente Hilversum, januari 2009*
- [8] *Beleggingsstatuut, besluit College van Kerkrentmeesters d.d. 26 juni 2013*
- [9] *Beleidsnotitie wijkgebonden initiatieven, aangevuld met besluiten Algemene Kerkenraad d.d. 23 februari 2009.*
- [10] *Beleidsnota Predikantsplaatsen, vastgesteld Algemene Kerkenraad d.d. 6 maart 2012.*
- [11] *Nota Personeel, vastgesteld Algemene Kerkenraad d.d. 25 februari 2013.*
- [12] *Onderhoud gebouwen, besluit College van Kerkrentmeesters d.d. 26 november 2008*
- [13] *Nota Gebouwenbeleid, vastgesteld Algemene Kerkenraad d.d. 24 september 2012*